

Istjerivač recesije

Ove cijenom pristupačne samostojeće zvučničke kutije imaju čak i kupolasti srednjotonac

UREDAJ Wharfedale Diamond 10.5

VRSTA Samostojeće zvučničke kutije

CIJENA 4.990 kn za par

SPECIFIKACIJE Dimenzije (Š x V x D): 22 x 88 x 30 cm

• Masa: 14 kg • Zvučničke jedinice: visokotonac s kupolastom platnenom membranom promjera 25 mm; srednjotonac s platnenom kupolastom membranom promjera 50 mm; 165mm bas jedinica s pletenom kevlarском membranom promjera 130 mm i 'dijamantno uzorkovanim' ovljesom • Osjetljivost: 86 dB • Impedancija: 6 ohma (nazivna)

KONTAKT Provox, tel: 01/5499-725

WEB www.provox.hr

Wharfedale je tvrtka koje je bila poznata kao zvučnička marka koje se uglavnom prepoznavala kao napredna tvrtka koja nije bila specijalizirana za samo jednu vrstu proizvoda. Danas, međutim, proizvode tvrtke je lako naći na parkiralištima šoping centara, gdje ih trpaju uz tjedni šoping, kao proizvode potrošne elektronike izrađene negdje na Dalekom istoku, natrpane u zadnji dio automobila. Sve to čini da je danas sve manje onih koji se sjećaju da 'Wharfedale' znači "hi-fi zvučnike kutije".

Tvrtka koja je gotovo pola stoljeća vladala britanskim zvučničkim tržištem danas više ne uživa ni djelić te dominacije. Međutim, korporacija IAG (International Audio Group), vlasnik tvrtke od 1997. godine, učinila je tijekom vremena puno na vraćanju ugleda imenu i proizvodima tvrtke i, sve govori tomu u prilog, i u mnogomu uspjela je u tim nastojanjima. Peter Comeau je svoje 30-godišnje iskustvo u dizajniranju zvučničkih sustava prenio u IAG-ovu tvornicu u Shenzhenu, u južnoj Kini, u kojem se nalazi posada od 15 inženjera odgovornih za proizvodnju zvučničkih sustava ništa manje nego četirjnu poznatih britanskih zvučničkih kompanija koje je tijekom 12 godina IAG skupio u svom portfelju. Tako, uz Wharfedale, IAG posjeduje Quad, Mission i Castle Acoustics (plus Audiolab i Leak). Sama tvrtka IAG u vlasništvu je dvojice Tajvanaca, entuzijastične braće Bernarda i Michaela Changa. U njihovoj ogromnoj tvornici zaposleno je 2000 radnika. Tvrtka je zasnovana na načelu "vertikalne integracije", što znači da se gotovo sve što je potrebno za izradu zvučničkih kutija/sustava – zvučničke jedinice, kabeli, kabineti, skretnice i sl.

Prvi plod Comeauove nazočnosti u tvrtki je najnovija serija Wharfedale Diamond 10 u kojoj se nalazi ništa manje nego osam modela zvučničkih kutija za stereo reprodukciju plus brojni dodaci za kućno kino.

Osam modela u programu može djelovati previše – većina proizvođača pokrije zahtjeve kupaca s četiri ili pet modela – ali rečeno nam je da u tvrtki drže da je toliki broj modela potreban kako bi se zadovoljili vrlo različiti ukusi, zahtjevi i potrebe kupaca diljem svijeta. Kineski kupci, tako, vole zvučničke kutije s velikim brojem jedinica u sebi. Kineski se utjecaji mogu uočiti i u dizajnu odnosno stajlingu kutija: kad se ukloni

joj je što njezina membrana razmjerno malog promjera omogućava dobar rasap zvuka u višim dijelovima srednjotonskog spektra. Loša strana je razmjerno niska osjetljivost, što je posljedica male membrane i velike (i zato teže pomične) pokretne zavojnice. Bas i visokotonska jedinica su ipak nešto konvencionalnije riješene, mada ne i sasvim obične. Posebno se to odnosi na bas jedinicu čija je 165 mm konusna membrana

"Bez obzira što tko mislio o blještavilu, ove trostazne kutije će pružiti iznimno mnogo za svoju cijenu"

zaštitna maska vidi se puno blještavih detalja, uključujući i sjajnu crnu prednju ploču i supersjajne okvire na plastičnim košarama zvučničkih jedinica. Zaštitna crna maska je puno skromnija i lijepo naliježe na utore u vijcima kojima su jedinice pričvršćene za kabinet.

Diamond kutije bili su početni modeli u Wharfedaleovom programu početkom 1980-ih godina, što govori da je cijena nove serije kutija jedan od bitnih elemenata u cijelom imidžu koje bi ove kutije trebale ostaviti na kupce. Bez obzira što tko mislio o blještavilu, ove trostazne kutije će svojim budućim vlasnicima pružiti iznimno mnogo za njihovu cijenu. Sasvim je jasno da kupac za tu cijenu ne može očekivati pravi furmir, ali zato može iz kataloga izabrati čak sedam različitih nijansa i dezena. Naši su primjerci bili u 'Roswood Quilted', ma što to značilo. Međutim, kutije su izgledale uistinu lijepo, čak i usprkos jasno vidljivom sintetičkom porijeklu završne obrade.

Bez obzira na nisku cijenu, Diamond 10.5 kutijama malo što nedostaje. Zakrivljene stranice kabineta pridonose njihovoj čvrstoći i sprečavanju nastanka refleksija i stojećih valova u njihovoj unutrašnjosti. Kompozitna prednja ploča predstavlja sigurnu podlogu za zvučničke jedinice koje se nalaze na njoj. Na donjoj strani nalazi se odvojena ploča, odnosno postolja, na koje se postavljaju šiljci. Međutim, ploča nije šira od same baze zvučnika tako da ne pridonosi povećanoj stabilnosti kutija, a i maticu za učvršćivanje šiljaka je prilično teško dobro pričvrstiti. Na stražnjoj ploči je dvostruki par zvučničkih priključaka, međusobno povezanih mjedenim pločicama, a sve skupa nalazi se na prilično gruboj plastičnoj ploči.

Zvučničke jedinice djeluju prilično uvjerljivo. Srednjotonac s kupolastom membranom obično možemo naći samo u prilično skupim modelima zvučničkih kutija. Međutim, takva jedinica ima svojih prednosti i nedostataka. Glavna prednost

izrađena od pletenog kevlara i ima ovjes "dijamantnog uzorka", dok visokotonska jedinica ima 25 mm kupolastu platnenu membranu koja se nalazi iza kratkog roga. Mjerenja u sobi sasvim su jasno pokazala da su Diamond 10.5 kutije, čiji je bas refleks otvor ugođen na 50 Hz, najbolje postaviti podalje od zidova sobe - tako će se izbjeći stanoviti ekscesi u srednjem bas području, mada malo izdignuće u tom dijelu spektra može pridonijeti smanjivanju dojma da ovim kutijama nedostaje informacija iz bas područja. Zato smo kutije razmaknuli 2.2 m, a zid iza njih bio je udaljen 0.8 m. Većinu slušanja obavili smo na sustavu s Naim CD playerom; Rega/Linn gramofonskom kombinacijom i Magnum Dynalab MD 106T tunerom, a signali iz njih prije upućivanja u zvučničke kutije bili su pojačani u Naimovoj NAC552/NAP500 kombinaciji pretpojačala i pojačala snage. Ukupni tonalni dojam koje su ostavile ove zvučničke kutije je naglašeno topao, čak i pretopao, odnosno prebogato i moguće preležeran za nečiji ukus. U muškim se glasovima tako osjetila i prenaplašena sonornost, a na sinusnom signalu od 20 Hz koji smo koristili pri testiranju frekvencijskog odziva uočena su i čujna harmonička izobličenja.

Jedna od posljedica toga bila je da je prezentno područje, iako lijepo otvoreno, zvučalo ipak malo premirno i neuzbudljivo. To na prvu može zvučati kontradiktorno, ali baš tako je djelovalo. Glasovi su zvučali vrlo uvjerljivo. Samoglasnici i sibilanti su vrlo rijetko, ako uopće, djelovali agresivno, čak i pri glasnom sviranju, a glasnoću je čak i dobro držati nešto višom kako bi se postigla dobra razgovjetnost i razumljivost.

Prigušeni najviši dijelovi spektra mogu u stanovitoj mjeri smanjiti u slušatelja doživljaj prozračnosti i transparentcije, ali ta se osobina može smatrati i pozitivnom i dobrodošlom u jeftinijih zvučničkih sustava koji u visokotonskom

MJERENJA

Trostazni dizajni obično imaju nadprosječnu osjetljivost, ali ne i kad se koristi srednjotonska jedinica s kupolastom membranom. Vidljivo je to i iz Wharfedaleovih podataka o 86 dB, što je vrlo blizu našem rezultatu s mjerenja, 87 dB, u srednjotonskom području. Međutim, osjetljivost (a time i tonalna ujednačenost) promjenjiva je s frekvencijom, tako da je u sobnim uvjetima osjetljivost 10.5 sustava bila prosječno 89 dB, u rasponu od 35 Hz do 220 Hz, a na 330 Hz uočili smo udubljenje (vjerojatno zbog osobina sobne akustike). Podatak o nazivnoj impedanciji od 6 ohma je prilično pouzdan, a činjenica da impedancija pada na oko 4 ohma u području između 100 Hz i 200 Hz, ukazuje na potrebu korištenja pojačala koje raspolaze solidnom strujnom zalihom. Usklađenost kutija u paru bila je prilično dobra, a blaga odstupanja uočili smo samo u najnižim frekvencijama.

POJEDINOSTI

području nerijetko zvuče agresivno i tvrdo do neslušljivosti. Po strani od tih činitelja uravnoteženosti frekvencijskog odziva, glasovni spektar bio je vrlo dobro reproduciran, s naglašenom koherencijom. To rezultira uvjerljivošću i informativnošću, što zvuk u cjelini čini dosta slušljivim, iako uz stanovita ograničenja. Iako su koloracije kabineta razmjerno dobro kontrolirane, nedostatak transparentije u srednjotonskom području otkriva blage koloracije koje postaju tim očitije kako se povećava razina glasnoće slušanja. Vodoravna komponenta stereo slike bila je dobro prikazana, a sama slika dobro ugođena. Međutim, dubina i visinska komponenta nisu bile dovoljno očite. I dok je srednjotonsko područje zvučalo upečatljivo komunikativno, finoće, nježnosti, kao i dinamičke izražajnosti ipak je malo nedostajalo.

Pojačanjem glasnoće pojačava se i čujnost nedostataka u bas području, tako da bas postaje premasivan, pomalo tup, poglavito u situacijama kad se "poklope" glazba, frekvencija bas refleks otvora i akustičke osobine/anomalije sobe.

Diamond 10.5 spada u najjeftinije zvučničke sustave tih dimenzija i stroja koje se pojavljuju na testiranjima za Hi-Fi Choice. Pojedini elementi njihove reprodukcije nisu baš najkvalitetniji i za pohvalu, tako da ima mjesta kritici. Međutim, kad se u omjer stave vrlo prihvatljiva cijena i zanimljiva inženjerska rješenja, konačan rezultat

teško da se može ocijeniti razočaravajućim.

Korištenje srednjotonske jedinice s membranom promjera 50 mm, koja pokriva glavnu srednjotonsku, prezentnog područja (ugrubo, od 800 Hz-3.8 kHz), posebno je bitno za kvalitetnu reprodukciju glasova, koja je naglašeno kvalitetnija od onoga što su u stanju pružiti drugi zvučnički sustavi te cijene. A kad se gleda s točke muzikalnosti i komunikativnosti, ta osobina je mnogo bitnija od sitnih anomalija na planu uravnoteženosti frekvencijskog odziva. **HFC**

Paul Messenger

PRESUDA

ZVUK

MOGUĆNOSTI

IZRADA

VRIJEDNOST

PLUS

Izvršna koherencija u području glasova, zahvaljujući srednjotoncu s kupolastom membranom. Napredan oblik kabineta i konstrukcija pridonose minimalnoj količini kutijastih koloracija.

MINUS

Previše blještavosti? Tonski naginju na topliju stranu i zvuče opušteno. Srednjotonskom području nedostaje transparentnosti.

ZAKLJUČAK

Neobično ustrojena srednjotonska jedinica značajno pridonosi koherentnosti zvuka u području glasova, bez obzira radi li se o pjevanju ili govoru. Tonalno je zvuk nešto puniji i bogatiji, a to, kao i opuštenost možda neće biti po svacijem ukusu.

HI-FI CHOICE
& HOME CINEMA

